Vlaamse Regering

DE VLAAMSE MINISTER VAN ONDERWIJS, SPORT, DIERENWELZIJN EN VLAAMSE RAND

DE VLAAMSE MINISTER VAN JUSTITIE EN HANDHAVING, OMGEVING, ENERGIE EN TOERISME

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: Projectoproep Natuur in je school 2023

Samenvatting

De Vlaamse overheid voorziet met de projectoproep "Natuur in je School" 2023 maximaal 9 miljoen euro voor projecten die inzetten op natuurgebaseerde klimaatadaptieve maatregelen op school.
Meer natuur op school draagt rechtstreeks bij aan een klimaatbestendige schoolomgeving en heeft een positieve impact op het tegengaan van droogte en hittestress. De noden van scholen op dit vlak zijn groot. Een natuurlijkere schoolomgeving laat scholen bovendien toe meer in te zetten op buiten leren. Dit heeft positieve effecten op leerresultaten en het welzijn op school van leerlingen, personeel en andere gebruikers.

1. SITUERING

A. BELEIDSVELD/BELEIDSDOELSTELLING

Beleidsveld: Omgeving Natuur (beleidsdomein Omgeving)

Dit voorstel beoogt uitvoering te geven aan onderstaande beleidsmatige doelstellingen uit de beleidsnota Omgeving 2019-2024:

1. Natuur en biodiversiteit:
   SD 1. Een netto toename aan natuur en bos met hoge kwaliteit, overal en dichtbij voor iedereen
   - OD 2. Meer natuur en bos voor de aanpak van de klimaatverandering
   - OD 3. Natuur overal – door verweving en verbinding, door blauwgroene netwerken en ecosysteemdiensten

   SD 3. We maken natuur en natuurbeleving tot een verbindend element in de samenleving

2. Omgevingsbeleid ruimte en milieu:
   SD 3. Bouwshift realiseren
   - OD 1. Slim ruimtegebruik op de juiste plaats
   - OD 3. De omgevingskwaliteit geïntegreerd en innovatief verbeteren

SD 5. Een bovenlokaal omgevingsbeleid verbonden met de samenleving
OD 5. Maatschappelijk draagvlak verzekeren door sensibilisering bevolkingslagen

Verder geeft dit voorstel uitvoering aan het Vlaams klimaatadaptatieplan en aan de Transitieprioriteit 'Omgeving voor de toekomst' binnen de Vlaamse Strategie voor Duurzame Ontwikkeling.
De Vlaamse Regering wil met het investeringsplan, in uitvoering van het Vlaams klimaatadaptatieplan, de structurele verankering van Blue Deal realiseren en voorziet de verderzetting van belangrijke investeringen o.a. voor het programma 'Groenblauwe dooradering voor woon- en werkgebieden'.
Hiermee wordt verder ingezet op de groenblauwe metamorfose van onze bebouwde kernen. Investeringen die zorgen voor realisatie van een fijnmazig netwerk van groene massa en water door de bebouwde ruimte waarmee de ecologische samenhang wordt bevorderd van grote aaneengesloten gebieden met kleinere fragmenten in of nabij de bebouwde ruimte, vallen onder deze investeringslijn.

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

Uit de vorige oproep Natuur in je school (2022), bleek de vraag naar ondersteuning van natuurgebaseerde klimaatadaptieve maatregelen op school vele malen groter dan wat met de vooraf voorziene middelen kon gehonoreerd worden. Op 9 december 2022 besliste de Vlaamse Regering het resterende vastleggingskrediet 2022 op begrotingsartikel QBX-3QCE2DA-WT voor investeringsbijdragen voor de aanleg van gemeentelijke rioleringen, kleinschalige rioolwaterzuiveringsinstallaties en private waterzuiveringsinstallaties optimaal te benutten voor twee projecten: waterzuivering enerzijds en "Natuur in je school" anderzijds. Finaal werden er voor 8.992.501,34 euro investeringsprojecten op 103 scholen vastgelegd.

Op 3 maart 2023 heeft de Inspectie van Financiën een gunstig advies gegeven, met kenmerk LS/2023000821. Het advies gaat als bijlage.

De minister, bevoegd voor het budgettair beleid heeft zijn voorwaardelijk akkoord gegeven op 27 maart 2023.

Voor bespreking zie punt 3 A.

2. INHOUD

Meer natuur op school draagt rechtstreeks bij aan een robuuste veerkrachtige Vlaamse natuur. Natuurgebaseerde klimaatadaptieve maatregelen zorgen voor meer infiltratie en buffering van water, aanvullen van grondwater en kunnen hittestress actief bestrijden. Dergelijke projecten dragen bijgevolg bij aan de realisatie van de doelstellingen van het Vlaams klimaatadaptatieplan.

Een natuurlijkere schoolomgeving ondersteunt bovendien rechtstreeks de onderwijsopdracht. Meer buiten leren heeft positieve effecten op leerresultaten en het welzijn op school van leerlingen, personeel en andere gebruikers.

Verder bepaalt de inrichting van de schoolomgeving voor een deel wat we als de norm beschouwen voor de inrichting van infrastructuur in onze bebouwde ruimte. Deze projectoproep werkt op een concrete manier aan meer draagvlak bij leerlingen, ouders en leerkrachten voor ontharding en

natuurgebaseerde oplossingen en draagt zo bij aan de Transitieprioriteit Omgeving voor de toekomst.

De projectoproep "Natuur in je school" wil inspelen op de grote vraag vanuit scholen naar financiële middelen voor de inrichting van het schooldomein met natuurgebaseerde klimaatadaptieve maatregelen.

Volgende projecten komen in aanmerking binnen deze oproep:

1. Enkel projecten in het Vlaamse Gewest die leiden tot een netto-toename van de oppervlakte natuur of tot een verbetering van de natuurkwaliteit of tot het realiseren van een effectieve natuuroplossing voor klimaatadaptatie komen in aanmerking.
2. Het projectvoorstel moet worden ingediend door een door het Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming erkende onderwijsinstellingen voor basis of secundair onderwijs in het Vlaamse Gewest.
3. Natuur in je School financiert maximum 80% van de goedgekeurde projectbegroting. De gevraagde steun bedraagt minimum 20.000 euro en maximum 200.000 euro.

In aanmerking komende kosten omvatten:
1. ontwerpkosten (ondersteuning bij ontwikkeling van een visie, advies over inheemse aanplantingen en beheer, opmaak van een gedetailleerd inplantingsplan, …);
2. inrichtingskosten (aankoop plantgoed, werken groenaannemer, huur materieel, ontharding, aankoop of aanleg van infrastructuur die nodig is voor de realisatie van de natuuroplossing of die bijdraagt aan de effectiviteit ervan, …).

De projectvoorstellen worden beoordeeld aan de hand van de volgende beoordelingscriteria:
1. de duurzaamheid van het project;
2. de educatieve meerwaarde van het project;
3. de betrokkenheid van partners en stakeholders in het project;
4. de kosten-baten van het project.

De nadere regels voor deze projectoproep zijn opgenomen in het reglement in bijlage.

3. BESTUURLIJKE IMPACT

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

Dit voorstel maakt deel uit van het investeringsplan dat uitvoering geeft aan het Vlaams klimaatadaptatieplan. De budgetten voor dit investeringsplan worden voorzien op een 'provisie', meer bepaald op MINA-artikel QBX-3QCE2OA-WT (basisallocatie 3QC933). Het globale budget voor deze projectoproep bedraagt maximaal 9 miljoen euro. De subsidies worden vastgelegd op begrotingsartikel QBX-3QCE2OC-WT, basisallocatie 3QC945 van de uitgavenbegroting 2023 van het Vlaamse Gewest en wordt conform artikel 20, §2 van het besluit Vlaamse Codex Overheidsfinanciën van 17 mei 2019, geprorateerd aangerekend op het vereffeningskrediet.

Op 23 maart 2023 heeft de Inspectie van Financiën een gunstig advies gegeven, met kenmerk LS/2023000821. Het advies gaat als bijlage.

De minister, bevoegd voor het budgettair beleid heeft zijn voorwaardelijk akkoord gegeven op 27 maart 2023. De voorwaarden zijn:

////////////

- de budgettaire impact wordt opgevangen binnen de beschikbare refertekredieten en kan niet leiden tot een budgettaire meervraag.;
- het subsidiekader bevat minstens de elementen zoals vermeld in Artikel 76/2 VCO, zoals daar o.a. (maar niet limiterend) zijn: "de indicatoren die toelaten om bij de beleidsevaluatie de subsidie inhoudelijk en financieel te evalueren" en "de openbaarmaking van de resultaten van de gesubsidieerde activiteiten".

Aan de eerste voorwaarde is voldaan door duidelijk aan te geven tot het totaal budget voor de projectoproep maximaal 9 miljoen euro bedraagt.

Aan de tweede voorwaarde is eveneens voldaan. In punt 1.4 beleidsevaluatie van het reglement staan de indicatoren vermeld om de beleidsevaluatie uit te voeren. In artikel 21 staat vermeld hoe de resultaten van de gesubsidieerde activiteiten openbaar zullen worden gemaakt.

B. ESR-TOETS

Het voorstel heeft geen invloed op de ESR-neutraliteit.

C. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

Het voorstel heeft geen impact op het personeelsbestand van de Vlaamse overheid. Binnen het bestaande personeelsbestand wordt de expertise voor de jurering ingezet.

Via vrijgemaakte middelen voor het investeringsplan in uitvoering van het Vlaams klimaatadaptatieplan zullen wel tijdelijk bijkomend 1 VTE op A-niveau en 1 VTE op B-niveau via interimcontract ingezet worden voor de ondersteuning van de projectaanvragers en subsidiebegunstigden. De inzet van interimmedewerkers heeft geen invloed op het personeelsbestand.

D. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

Het voorstel heeft geen impact op de lokale en provinciale besturen.

4. VERDER TRAJECT

- Projectoproep: april 2023
- Indienen dossiers: medio september 2023
- Ontvankelijkheidscontrole: tot eind september 2023
- Jurering: tot begin november 2023
- Vastlegging en mededeling resultaten: december 2023

5. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

1. haar goedkeuring te geven aan het lanceren van de projectoproep 'Natuur in je school' voor maximaal 9 miljoen euro, op basis van het reglement in bijlage;
2. de Vlaamse minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme te gelasten de nodige uitvoering te geven aan deze projectoproep.

De Vlaamse minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand,

Ben WEYTS

De Vlaamse minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme,

Zuhal DEMIR